

Statsrådsberedningen

Allmänna rådets möte den 27 april 2017

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen

Lagstiftningsöverläggningar

2. (Ev.) A-punkter

3. (Ev.) Övriga frågor

- Aktuella lagförslag
- Information från ordförandeskapet

Icke lagstiftande verksamhet

4. Förberedelser inför Europeiska rådet den 29 april – utkast till Europeiska rådets riktlinjer med anledning av Storbritanniens anmälan enligt artikel 50 FEU

Diskussionspunkt

Förslagets innehåll

Utkastet till Europeiska rådets riktlinjer med anledning av Storbritanniens anmälan enligt artikel 50 i Fördraget om den Europeiska unionen (FEU) reflekterar övergripande innehållet i den brittiska anmälan om utträde från EU. Tonen är korrekt och förhandlingsinriktad, men nödvändigheten av beredskap också för ett misslyckande – no deal – nämns. Liksom i det brittiska brevet som presenterades av premiärminister May i samband med notifieringen ligger fokus på principer och procedur, snarare än sakfrågor. Utgångspunkten är tydlig i att det handlar om ett samlat avtal med anledning av utträdet och ett enhetligt EU-förhandlingsupplägg.

Den första förhandlingsfasen ska röra själva det ordnade utträdet: rättigheter och skyldigheter för EU och Storbritannien och att skapa största möjliga klarhet för medborgare, företag och tredje länder, inklusive en tvistlösningsmekanism. Här ryms således bl.a. den ekonomiska uppgörelsen och medborgarnas status samt gränssituationen, varvid inte minst Irland lyfts fram. I detta sammanhang nämns också vikten av att inleda en dialog angående hur EU tillsammans ska honorera de åtaganden som gjorts i internationella avtal. Slutligen refereras här till att, medan beslut om sätet för de EU-myndigheterna som ska flytta är ett ansvar för EU²⁷, arrangemang för att underlätta flytt bör överenskommas med Storbritannien.

Texten genomsyras av principen om sekvensering: först utträdesavtalet, sedan den långsiktiga relationen. Europeiska rådet ges den tydliga rollen att besluta när den första förhandlingsfasen kommit så långt att diskussionerna kan inledas om den andra fasen (den långsiktiga relationen). Inom ramen för utträdesförhandlingen ska preliminära och förberedande diskussioner om det långsiktiga förhållandet därefter kunna föras. I utkastet nämns också tydligt att övergångsarrangemang kan komma att aktualiseras.

I en avslutande del av texten utvecklas perspektivet när det gäller den långsiktiga relationen, här benämnd ett nära partnerskap. Detta ska kunna omfatta ett ambitiöst frihandelsavtal som dock inte kan gå så långt som "deltagande" i den inre marknaden eller delar av den. Behovet understryks av att man vill säkerställa en "level playing field" när det gäller statsstöd och konkurrens, men även socialt, skattemässigt och miljömässigt.

Som särskilt intressanta för samarbete lyfts vid sidan av frihandel, motsvarande områden som i det brittiska brevet om anmälan om utträde: terrorism, internationell brottslighet samt säkerhet och försvar.

Avseende den interna förhandlingsstrukturen för EU hänvisas i utkastet till det uttalande som EU27 gjorde den 15 december. Där framgår bl.a. att kommissionen är unionens förhandlare och vilken roll företrädare för rådets roterande ordförandeskap och ER:s ordförande ska ges. Det anges att rådet och Coreper, med bistånd av en särskild arbetsgrupp med en ständig ordförande, kommer att säkerställa att förhandlingarna förs i enlighet med Europeiska rådets riktlinjer och rådets förhandlingsdirektiv samt ge unionens förhandlare vägledning. Sherpakretsen förutses vid behov få en viktig roll genom att förbereda mötena i Europeiska rådet. Avslutningsvis anges hur Europaparlamentet ska informeras och bjudas in till vissa förberedande möten.

Utkastet till riktlinjer presenterade för medlemsstaterna i Coreper den 31 mars. De preliminära reaktionerna – texten spreds en kort stund före mötet – var genomgående positiva. Utkastet har därefter fått ett välvilligt mottagande i sherpakretsen den 11 april. Efter denna första diskussion ska ett nytt utkast tas fram och behandlas på nytt i sherpakretsen den 24 april och i Coreper den 26 april.

Med bortseende från gibraltardiskussionen, har media rapporterat om en relativt positiv brittisk reaktion, texten skulle uppfattas som ett balanserat första steg från EU och en grund för att få igång meningsfulla förhandlingar.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringens bedömning är att utkastet är välbalanserat och en bra grund för en överenskommelse om EU:s brexit-utgångspunkter. Texten kan stödjas som den föreligger inför den första diskussionen i sherpakretsen den 11 april.

Karaktären på riktlinjerna bör vara i huvudsak principiell och procedurell, eftersom de mera detaljerade förhandlingsutgångspunkterna avses läggas fast i förhandlingsdirektiv som ska förberedas under maj för att antas av Allmänna rådet. Det bör ligga i Sveriges intresse att motverka förändringar som stärker substansmässiga element i texten och som förekommer fördjupade diskussioner om EU:s ståndpunkt i sak.